

Van: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Aan: BBL - Beleidsbabbel <babbel@bblv.be>
Datum: 11/20/2009 11:31 AM
Onderwerp: Geen nieuwe steenkoolcentrale in Vlaanderen

Kan je deze nieuwsbrief niet lezen? [Klik hier](#).

Nr. 183 - Geen nieuwe steenkoolcentrale in Vlaanderen

Suggesties voor nieuwe artikels of reacties welkom op babbel@bblv.be.

Voorop

- [Minister-president Peeters zegt neen tegen steenkoolcentrale](#)
- [E313: kilometerheffing lost files op](#)

Actueel

- [Geluidsactieplannen verkeerslawaaï volstaan niet](#)
- [Nederland voert kilometerheffing in](#)
- [Herziening richtlijn energieprestaties van gebouwen](#)
- [\(G\)een bindend akkoord in Kopenhagen](#)
- [Cross Compliance beschermt biodiversiteit niet](#)
- [Erosiebeleid: veel ideeën, weinig geld](#)

Milieublog

- [Investeren in recycleren of verbranden](#)

Extra

- [Stem Bond Beter Leefmilieu tot 'Site van het jaar 2009'](#)

~ Voorop ~

Minister-president Peeters zegt neen tegen steenkoolcentrale

Als het van minister-president Peeters afhangt, worden er geen steenkoolcentrales meer gebouwd in Vlaanderen. Dit is een stevige opsteker voor het Vlaamse klimaat- en luchtbeleid.

Minister-President Peeters deed zijn uitspraak gisteren naar aanleiding van een actie van Greenpeace tegen de bouw van een steenkoolcentrale in de Antwerpse haven. [We berichtten eerder al over de plannen van E.ON voor de bouw van een mega steenkoolcentrale](#). De geplande steenkoolcentrale zou jaarlijks meer dan 6 miljoen ton CO2 uitstoten en hiermee dubbel zoveel CO2 de lucht in blazen dan een vergelijkbare aardgasgestookte centrale. Ironisch genoeg stelt E.ON dat dit geen probleem hoeft te zijn. De centrale zou immers zo gebouwd worden dat ze "klaar is om koolstof af te vangen". De energiereus verschuilt zich met andere woorden achter een techniek die nog niet bewezen of toegepast is en die in het allerbeste geval tegen 2020 beschikbaar zou zijn. En het is net nu, in de eerstvolgende jaren dat onze emissies drastisch naar beneden moeten, willen we de klimaatverandering nog binnen de perken houden. Bovendien veroorzaakt een steenkoolcentrale een aanzienlijke bijdrage aan fijn stof en ozon, twee zware problemen in de omgeving van Antwerpen. En ze blijft uiteraard steenkool gebruiken. Een brandstof die onmogelijk

duurzaam kan zijn, door de menselijke en ecologische schade die ze veroorzaakt bij haar ontginning. Het stadsbestuur van Antwerpen en het Antwerpse havenbestuur adviseerden dan ook reeds negatief op de bouwvergunningaanvraag die E.ON indiende.

Verwacht werd dat E.ON binnenkort ook zijn milieuvergunningaanvraag bij de provincie zal indienen. Als Peeters zich aan zijn woord houdt, kan E.ON zijn plannen alvast op zak steken. Alvast één opsteker voor het Vlaamse klimaatbeleid. Maar er is nog een lange weg te gaan. Vlaanderen moet nu volop de kaart trekken van energiebesparing en hernieuwbare energie én in Kopenhagen mee aan de kar trekken voor een ambitieus klimaatakkoord.

Sara Van Dyck

~ Voorop ~

E313: kilometerheffing lost files op

Vorige week kwam de problematiek van de E313 nogmaals aan bod in het Vlaams parlement. Vlaams minister voor mobiliteit en openbare werken Hilde Crevits stelde dat het noodzakelijk is dat er bijkomende rijvakken worden aangelegd. Ze baseert zich daarvoor op de "tactische studie E313".

Hilde Crevits blijkt echter maar de helft van het verhaal te vertellen. Uit deze studie blijkt dat een kilometerheffing een alternatief kan vormen voor bijkomende rijvakken. De studie stelt letterlijk dat *"nagenoeg alle knelpunten in het studiegebied verdwijnen"* als een kilometerheffing wordt ingevoerd. In een scenario met een hoog heffingstarief *"houdt enkel het hardnekkigste knelpunt aan de uitstroom van de ring naar de E313 in de avondspits aan. Op de meeste snelwegen komt er dan zelfs tijdens de spits een rijstrook reserve"*. De onderzoekers stellen weliswaar dat er bijkomend onderzoek vereist is om de effecten van een heffing exact in te kunnen schatten, maar de basisvraag is duidelijk: moet de overheid geld investeren in extra rijstroken en zo extra verkeer aantrekken, of moet de overheid een slimme kilometerheffing invoeren om op die manier de capaciteit van een rijstrook vrij te maken tijdens de spits? Voor BBL is dat een retorische vraag.

Erik Grietens

~ Actueel ~

Geluidsactieplannen verkeerslawaaï volstaan niet

Nog tot 16 december loopt het openbaar onderzoek over de ontwerp actieplannen tegen geluidshinder langs de drukste autowegen, spoorwegen en de luchthaven van Zaventem. Het uitwerken van die actieplannen vloeit voort uit de Europese richtlijn tegen geluidsoverlast. Zeker voor Vlaanderen zijn die actieplannen geen overbodige luxe. Eén Vlaming op drie wordt blootgesteld aan te hoge geluidsniveaus, wat een stuk meer is dan in de rest van Europa. Geluidsoverlast zorgt voor allerlei gezondheidsproblemen zoals meer stress, te hoge bloeddruk, leerachterstand bij kinderen,...

Het wegverkeer is in Vlaanderen de belangrijkste oorzaak van geluidsproblemen. Dat hoeft ook niet te verbazen, rekening houdende met ons zeer fijnmazige wegennet, gecombineerd met een gebrekkige ruimtelijke ordening en een overmaat aan lintbebouwing. Er liggen gewoon te veel woonzones op te korte afstand van drukke autowegen. Daarom is het alvast positief dat het actieplan specifiek de link legt met ruimtelijke planning. Jammer genoeg blijft die bedoeling wel zeer vaag. De Vlaamse overheid zal "nagaan hoe ze lokale overheden kan begeleiden bij het bepalen van de wenselijkheid van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen",.

Al bij al is het geluidsactieplan voor autowegen maar een mager beestje. Het actieplan geeft vooral een overzicht van reeds bestaande maatregelen, zoals een lijst van de plaatsen waar er geluidsschermen zullen geplaatst worden en waar het wegdek wordt heraangelegd. Maar deze werken zaten al in het lopende investeringsprogramma voor 2010. Wat er daarna zal gebeuren is niet duidelijk. Hoeveel geld er zal voorzien worden ook niet. En hier staat of valt alles mee, want het aanleggen van geluidsschermen is zeer duur. Gemeentebesturen bijvoorbeeld klagen al jaren aan dat de financiële ondersteuning die ze krijgen voor het inplanten van geluidsschermen te beperkt is. Enkel bij zeer hoge geluidsniveaus van meer dan 80 decibel betaalt de Vlaamse overheid het volledige bedrag. In de andere gevallen moet het lokale besturen meebetalen. Zeker kleinere gemeenten, met een beperkt budget, kunnen dat niet. Deze regeling blijft ongewijzigd. In essentie zal het huidige beleid dus worden verder gezet, zonder echte versnellingen of vernieuwingen. En dat was nu juist de bedoeling van de Europese richtlijn...

Bond Beter Leefmilieu zal een eigen reactie indienen tijdens het openbaar onderzoek en brengt ook via de Mina-Raad advies uit over de actieplannen. Wordt vervolgd.

De Vlaamse milieuadministratie over de actieplannen

~ Actueel ~

Nederland voert kilometerheffing in

De Nederlandse regering besliste vorige week om vanaf 2012 een kilometerheffing in te voeren. Alle auto's en vrachtwagens krijgen een gps-apparaat dat bijhoudt hoeveel, waar en wanneer gereden wordt. Vervolgens moet een belasting betaald worden per gereden kilometer. Gemiddeld zal een Nederlandse automobilist ongeveer 6 cent per kilometer betalen. Wie met een propere wagen rijdt betaalt minder, wie met een vervuilende wagen rijdt meer. In de spitsuren moet een extra toeslag betaald worden. Omgekeerd worden de wegenbelasting en de belasting op personenauto's afgeschaft. Daardoor is de heffing 'budgetneutraal', wat wil zeggen dat de inkomsten voor de overheid dezelfde blijven. Zes op de tien Nederlanders zouden door de maatregelen zelfs minder betalen dan vandaag, omdat ze weinig met de auto rijden. Voor één op vier blijven de kosten gelijk, één op zes zal meer betalen.

Volgens de uitgevoerde onderzoeken zal de kilometerheffing positieve gevolgen hebben voor het leefmilieu – de uistoot van CO2 en fijn stof zou ongeveer met 10% afnemen. Daarnaast worden de files een stuk korter, daalt het aantal verkeersdoden en neemt het gebruik van openbaar vervoer toe.

De beslissing van de Nederlandse regering brengt ook het debat over een kilometerheffing in Vlaanderen weer op gang. Het zou immers logisch zijn dat Vlaanderen samen met Nederland een kilometerheffing invoert, dit om ontwijkgedrag te vermijden en ervoor te zorgen dat overal hetzelfde systeem van toepassing is. In het regeerakkoord van de nieuwe regering is opgenomen

dat er een kilometerheffing komt voor vrachtwagens, met als richtdatum 2013. Minister Crevits kondigde aan dat zij snel wil starten met een proefproject voor personenwagens. Bond Beter Leefmilieu is het met de minister eens dat zulk proefproject belangrijk is, ook om het maatschappelijk draagvlak voor rekeningrijden te vergroten. Wij hopen evenwel dat er na het proefproject ook meteen werk wordt gemaakt van de voorbereiding van de invoering van de heffing zelf.

Erik Grietens

~ Actueel ~

Herziening richtlijn energieprestaties van gebouwen

Deze week werd een politiek akkoord bereikt over de tekst voor de herziening van de richtlijn inzake energieprestaties van gebouwen. Bond Beter Leefmilieu verwelkomt het feit dat Europa met de herziening van de richtlijn een basis wil leggen voor een energiezuiniger gebouwenbestand, maar betreurt dat het voorstel in de laatste lijn nog sterk afgezwakt werd.

Volgens de herziening van de richtlijn zullen nieuwe gebouwen tegen 2020 moeten voldoen aan de "bijna nul energie standaard", nieuwe overheidsgebouwen zullen tegen 2018 aan deze norm moeten voldoen. Deze gebouwen zullen door middel van doorgedreven isolatie bijna geen energie meer verbruiken. De energie die nog nodig is, zal grotendeels moeten worden opgewekt door middel van hernieuwbare energiebronnen. We juichen toe dat het concept van de (bijna) nul energiegebouwen een wettelijke verankering krijgt, maar betreuren dat deze norm pas tegen 2020 moet bereikt worden. Bovendien werden voor bestaande gebouwen, die verantwoordelijk zijn voor 40% van het finaal energiegebruik en 36% van de broeikasgasemissies in Europa, geen echte ambitieuze eisen vooropgesteld. En dit is essentieel om de emissiereductiedoelstellingen tegen 2020 te kunnen halen.

Het definitieve akkoord voor de herziening van de richtlijn wordt verwacht op 7 december. Daarna is het aan de lidstaten om alles in nationale wetgeving om te zetten en actieplannen op te maken om aan te geven hoe ze het aantal bijna nulenergie gebouwen zullen verhogen. Voor ons land ligt er dus nog heel wat werk op de plank. Onze huidige energieprestatie-eisen van E80 liggen immers nog mijlenver van de nulenergienorm vandaan.

Sara Van Dyck

~ Actueel ~

(G)een bindend akkoord in Kopenhagen

In de laatste rechte lijn loopt het storm aan verklaringen over de uitkomst van de klimaatop in Kopenhagen. Europees commissievoorzitter José Manuel Barroso en Yvo De Boer, de baas van het VN-klimaatbureau dat de onderhandelingen coördineert, lieten al verstaan dat er volgens hen in

Kopenhagen geen juridisch bindende overeenkomst zou komen. De Amerikaanse president Barack Obama blaast warm en koud. Afgelopen weekend leek hij zich achter het tweestappenplan van de Deense premier Rasmussen te scharen door te stellen dat in Kopenhagen enkel een politiek akkoord zou gesloten worden, terwijl de wettelijk bindende teksten pas in 2010 op papier worden gezet. In recentere verklaringen stelde hij nu wel te pleiten voor een volwaardig akkoord in Kopenhagen.

Dergelijke uitspraken zijn niet vreemd aan de vooravond van grote beslissingsmomenten. Zo werd er in aanloop naar Kyoto ook luid geroepen dat men niet tot een akkoord zou komen, en toch is men er in geslaagd om het Kyoto-protocol uit de brand te slepen.

Net zoals de Belg Jos Delbeke, toponderhandelaar van de Europese commissie, deze week stelde, is het inderdaad noodzakelijk dat de resterende en essentiële knelpunten in Kopenhagen worden uitgeklaard. Zo moeten er duidelijke afspraken worden gemaakt over de benodigde emissiereducties én dienen er concrete cijfers op tafel gelegd te worden over de financiële bijdrage voor mitigatie en adaptatie in ontwikkelingslanden.

Laat ons duidelijk wezen, een wettelijk bindend akkoord in Kopenhagen is mogelijk én nodig. We vragen dat Europa nu zijn zelfverklaarde voortrekkersrol waarmaakt. In plaats van uit de wind te gaan staan, moet Europa het voortouw nemen om in Kopenhagen een bindend akkoord te bereiken dat een wettelijke basis legt voor de afspraken in de post-Kyoto periode. De wetenschappelijke wereld luidt meer dan ooit de alarmbel. De laatste uitspraken van Obama wijzen er weer op dat ook de USA mee aan boord wil stappen. Het momentum gecreëerd rond Kopenhagen, moet nu met beide handen aangegrepen worden. Elk jaar vertraging in de aanpak van de klimaatproblematiek, zal niet alleen zorgen voor heel wat bijkomende klimaatslachtoffers, maar ook verantwoordelijk zijn voor gigantische economische verliezen.

Sara Van Dyck

~ Actueel ~

Cross Compliance beschermt biodiversiteit niet

Het systeem van randvoorwaarden (Cross Compliance) waaraan landbouwers moeten voldoen om Europese subsidies te krijgen, draagt niet bij tot het behoud van de biodiversiteit en milieukwaliteit in Europees landbouwgebied. Dat concludeert Birdlife International in een recent rapport dat begin deze week werd voorgesteld. 'Cross Compliance' gaat onder meer over het naleven van een aantal regels uit de Europese milieu- en natuurwetgeving en het zorgen voor het behoud van een goede milieu- en landbouwconditie van landbouwgronden.

Het rapport concludeert dat het systeem wel degelijk potentieel heeft om de biodiversiteits- en milieucondities op landbouwland te verbeteren, maar dat het op dit moment niet werkt. Om te beginnen zijn er geen concrete doelstellingen vastgelegd. Daardoor kan er ook geen goede opvolging van de resultaten gebeuren, zijn er onvoldoende data en kan het systeem niet geëvalueerd noch bijgestuurd worden.

Bovendien is de implementatie van het Cross Compliance systeem overgelaten aan de lidstaten. De Europese Commissie heeft geen concrete richtlijnen opgesteld voor die implementatie en de lidstaten moeten geen goedkeuring krijgen van de Europese Commissie. Deze factoren leiden tot

een minimale implementatie van de randvoorwaarden op lidstaatniveau, waarbij vele verplichtingen te algemeen geformuleerd zijn zodat toepassing op bedrijfsniveau moeilijk en niet te controleren is en de effectiviteit nauwelijks kan worden nagegaan.

Daarenboven zorgt het systeem op dit moment niet voor het stimuleren van de milieuproductie van de landbouwbedrijven. En het bestraffingssysteem leidt niet tot het verminderen van milieuschadelijke praktijken. Dat komt onder meer omdat het 'de vervuiler betaalt' principe niet correct wordt toegepast. Zo wordt bij overtreding van de milieuwetgeving de subsidie verminderd – in het beste geval, soms wordt zelfs enkel een waarschuwing gegeven – met een bedrag afhankelijk van het totale subsidiebedrag en niet afhankelijk van de ernst van de overtreding. Op die manier is de kost van het voldoen aan de wetgeving vaak hoger dan de reductie van de subsidie en heeft het bestraffen dus geen ontradend effect. Ook is er geen regeling voor herstel van de aangebrachte schade.

Rapportering van de resultaten van Cross Compliance, de controles en de steunreducties is in de meeste lidstaten erbarmelijk te noemen. Er is nood aan meer transparantie, volledige en gedetailleerde informatie en een uniforme wijze van rapporteren binnen de hele EU.

Birdlife stelt voor de Cross Compliance voorwaarden te vertalen in concrete verplichtingen, met duidelijke relevantie voor milieubescherming en biodiversiteitsbehoud, en overtredingen consequent te bestraffen met afdoende steunverminderingen. Om te komen tot een werkelijke toepassing van het principe 'publiek geld voor publieke goederen' is een grondige hervorming van het Europese landbouwbeleid nodig.

Linn Dumez

Rapport Birdlife

~ Actueel ~

Erosiebeleid: veel ideeën, weinig geld

Op een bijzonder druk bezochte studiedag over erosiebestrijding in de bekkens van Bovenschelde en Dender werd een reeks aanbevelingen voor een beter erosiebeleid voorgesteld. Die voorstellen waren uitgewerkt door een breed samengestelde werkgroep onder de bevoegde leiding van gouverneur Denys. De meeste voorstellen zijn bijzonder zinvol, maar het geheel vertoont één groot zwak punt: het gebrek aan financiële onderbouwing. Hoewel sommige maatregelen weinig of niets hoeven te kosten (bv. beleid voeren gericht op behoud huidig areaal grasland op erosiegevoelige percelen), zijn er anderen die een forse hap uit het budget zouden kunnen gaan betekenen. Aanleggen van grasbufferstroken door waterbeheerders klinkt goed, maar er zijn vandaag nauwelijks budgetten voor voorzien. Brongerichte beheersovereenkomsten bestrijken vandaag maar 1% van het areaal – indien zelfs maar de helft van de landbouwers zou instappen, moet dat budget vijftig keer groter worden.

Bond Beter Leefmilieu meent dan ook dat effectieve erosiebestrijding op alle erosiegevoelige landbouwgronden zou moeten verplicht worden als randvoorwaarde om Europese subsidies te ontvangen. Enkel op die manier kan er op korte termijn een serieuze stap vooruit worden gezet én staan de veroorzakers van het probleem ook zelf in voor een deel van de (kost van de) oplossing.

Het gaat immers niet op om deze enorme kost op de maatschappij te blijven afwentelen – al bleek ter plaatse dat de lokale landbouwers hiervan nog niet helemaal overtuigd waren.

Wim Van Gils

~ Milieublog ~

Investeren in recycleren of verbranden

Zoals reeds eerder aangegeven, dringt de beleidskeuze tussen meer verbranden of een duurzaam materialenbeheer zich op. Een teveel aan afvalverbrandingscapaciteit ondermijnt namelijk de recyclage industrie: afval dat verbrand wordt, kan niet nog eens gerecycleerd worden. Daarenboven wordt afvalverbranding gesubsidieerd door middel van betaling van groenestroomcertificaten, terwijl recyclage zelfbedruipend moet zijn.

Dit is geen theoretisch of politiek verhaal, maar een economische realiteit. Zo kennen wij alvast een afvalverwerkend bedrijf dat onder andere bedrijfsafval, gelijkgesteld aan huishoudelijk afval, verregaand sorteert voor recyclage. Vertrekkende van de gemengde "restafval" stroom wordt nog minstens 35% voor recyclage gesorteerd. De restfractie na sorteren wordt nog steeds verbrand. Het proces is dus geen sluitende recyclagestap, maar het vermindert wel drastisch de nog te verbranden hoeveelheid afval. Het bedrijf wil bijkomende investeringen op het vlak van sorteertechnologie uitvoeren, om nog hogere sorteerpercentages te bekomen maar plaatste deze in de ijskast omwille van de marktverstoringe verbrandingssubsidies en de beleidsonzekerheid rond bijkomende verbrandingscapaciteit. In een scenario van een dreigende overcapaciteit aan afvalverbranding zal afval door de lagere verbrandingsprijzen aangezogen worden door de ovens, en zo uit het recyclagecircuit verdwijnen.

De keuze van recycleren of verbranden komt zo wel heel dichtbij. Het kan echt niet dat er zowel een overcapaciteit aan afvalverbranding dreigt en dat verbranding daarenboven nog eens gesubsidieerd wordt. De minister en de OVAM moeten dringend beslissen of duurzaam materialenbeheer enkel voor de theoretici is of indien dit ook werkelijk in de praktijk zal toegepast worden.

Tegen dergelijke achtergrond is het cruciaal dat de overheid ervoor zorgt dat er niet te veel afvalverbrandingsovens gebouwd worden.

~ Extra ~

Stem Bond Beter Leefmilieu tot 'Site van het jaar 2009'

Nu het wereldwijde web vooral dienst doet als kanaal om een gigantische verzameling vrienden aan te leggen of in 140 tekens of minder uw gemoedstoestand uit de doeken te doen, zou een nietsvermoedende surfer bijna vergeten dat het succes van het internet gebouwd is op websites.

Computerblad Clickx-magazine kent echter zijn klassiekers. Zij lanceren vandaag de verkiezing 'Site van het jaar 2009' - zo'n beetje de Oscars van het Vlaamse online gebeuren. Zowel [Bond Beter Leefmilieu](#) zelf als ons online platform voor duurzaam bouwen [Ecobouwers.be](#) zijn genomineerd in

de categorie 'Groen'.

Ga eens lekker uit de bol, breng jouw stem uit en nodig je vrienden uit om hetzelfde te doen. Hoe?
Surf naar [Site van het jaar 2009](#), registreer je en stem voor beide websites.

Stem uitgebracht? Word dan meteen fan van [BBL op Facebook](#) en laat het ons weten!

[Site van het jaar](#)

[Wijzig uw abonnementsgegevens op \[bondbeterleefmilieu.be\]\(#\).](#)

© Copyright BBL 2009